

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm:
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.ə:

 dos. Zaur Məmmədov
" 12 " 09 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050402 - "Biznesin idarə edilməsi".

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

1. Fənn haqqında məlumat :

Fənnin adı: Əməliyyatların idarə edilməsi (İşçi tədris proqramı: Lənkəran Dövlət Universitetinin 12 sentyabr 2025-cü il tarixli 01 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir).

I.Fənn haqqında məlumat :

Fənnin kodu: IPF-B15

Tədris ili: IV (2025-2026). Semestr: VII

Tədris yükü cəmi: 120 saat. Auditoriya yükü-45 saat: (Mühazirə 30 saat, seminar-15 saat).

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4

Auditoriya № :

Saat :

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: i.f.d. Fərid Xankişiyev

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170 a, 1 sayılı korpus.

Məsləhət saati: I-IV günlər: saat 11⁵⁰-13⁰⁰

E-mail ünvanı: ferid_khan@mail.ru

III. Təvsiyyə olunan dərslik və dərs vəsaitləri:

1. C. Heyzer, B. Render, Ç. Manson "Əməliyyatların idarə edilməsi prinsipləri" 2015.
- 2.A.D.Hüseynova, "Azərbaycanda innovasiya potensialının təhlili".Bakı-2013.
- 3.K.M.Məmmədova, "Strateji idarəetmə və liderlik". Bakı-2022.
- 4.V.I.İsmayılov, "Əməliyyatların idarə olunması", Bakı-2023
- 5.Ə.H.Ələkbərov, M.Ə.Vəliyev, S.H.Pürhani. Menecment. Bakı-2013.
- 6.Касперович А.С., Организация производства и управление предприятием. Минск-2012.

7. Heizer, J., Render, B., & Munson, C. (2016). Operations Management: Sustainability and Supply Chain Management, Global Edition (Vol. Twelfth edition) .

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Menecment" və "Marketing" kimi fənlərin tədrisi zəruridir.

V.Korerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Biznes strategiyası" və "Biznes etikası" fənlərinin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: "Əməliyyatların idarə edilməsi" fənni dedikdə, ümumi prosesin müxtəlif istiqamətləri üzrə düzgün idarəetmə fəaliyyətinin təşkil edilməsi nəzərdə tutulur.Belə ki, istər təchizat prosesinin idarə olunması, istər istehsal fəaliyyətinin idarə edilməsi, istər kadr fəaliyyətinin, istər, satış və reklam əməliyyatlarının idarə olunması bu fənnin predmetini təşkil edir.Nəzərə alsaq ki, hər prosesinin ayrı-ayrılıqda böyük əhəmiyyəti var, bu baxımdan da bu fənnin tədrisi böyük önəm kəsb edir.

Tələbələrə ucuz və keyfiyyətli resurslarının tapılması, düzgün fəaliyyət zəncirinin qurulması, partnyorlarla sərfəli əməkdaşlığın təşkili, kadrlar sisteminin, strukturunun lazımı qaydada təşkili, satış fəaliyyətinin səmərəliliyi və s. istiqamətində önəmli məlumatlar verməklə yanaşı, onların praktiki olaraq öyrəndiyi nəzəri bilikləri yoxlamaq imkanı verir.Kursun tədrisi zamanı ayrı-ayrı əməliyyat sistemləri elmi cəhətdən şərh olunur, idarəetmə prosesinin reallaşdırılması texnologiyası izah olunur, bunu bağlı önəmli hesab edilən idarəetmə vasitələri kursun gedişatında tələbələrə öyrədilir.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A

2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması: *Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməli.*

X.Təqvim planı: *Mühazirə 30 saat, seminar 15 saat, Cəmi: 45 saat*

№	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Mühazirə	
		saat	tarix
1	2	3	4
1.	Mövzu 1 : Əməliyyatların idarə edilməsinə giriş Plan : 1.Əməliyyatların idarə edilməsi anlayışı və onun iqtisadi mahiyyəti 2.Əməliyyatların idarə edilməsinin əhəmiyyəti 3.İstehsal və xidmət müəssisələrinin fərqləndirilməsi, əməliyyatların təsnifləşdirilməsi 4.İstehsalın təşkili prinsipləri 5.İstehsal güclərinin planlaşdırılması və istehsal proqramının əsaslandırılması	2	
2.	Mövzu 2: Müəssisəsinin resurs potensialının qiymətləndirilməsi Plan: 1.Müəssisənin resurs potensialının tərkibi və quruluşu 2.Müəssisənin istehsal resursları və xərclərinin təsnifatı prinsipləri 3.Müəssisənin maliyyə resursları ilə təminatını müəyyən edən amillər	2	
3.	Mövzu 3. İdarəetmənin əsas və köməkçi funksiyaları Plan: 1.İdarəetmə funksiyalarının təsnifləşdirilməsi 2.İdarəetmənin planlaşdırma və təşkilat funksiyaları 3.İdarəetmənin motivləşdirmə funksiyası 4.İdarəetmənin nəzarət və marketinq funksiyaları 5.İdarəetmənin köməkçi funksiyaları	2	
4.	Mövzu 4 : Firmadaxili planlaşdırma Plan: 1.Firmadaxili planlaşdırmanın mahiyyəti və zəruriliyi 2.Firmadaxili planlaşdırmanın prinsipləri	2	

	3.Firmadaxili planlaşdırmanın tipləri 4.Firmadaxili planlaşdırmanın təşkili və əsas mərhələləri		
5.	Mövzu 5: Təchizat sisteminin idarə edilməsi Plan: 1.İstehsal sistemləri və onların quruluşu 2.Təchizat şəbəkəsi və onun idarə edilməsi 3. Təchizat zəncirinin idarə olunmasının funksiyaları 4. Sistemli-məqsədli idarəetmədə təhlilin yeri və rolu	2	
6.	Mövzu 6 : İstehsalatda idarəetmə prosesinin təşkili Plan: 1.İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası 2. İstehsalın idarəedilməsi 3. Maddi-texniki təchizatın idarə edilməsi 4. Keyfiyyətin idarə edilməsi 5.İdarəetmə qərarlarının mahiyyəti və xüsusiyyətləri	2	
7.	Mövzu 7: Kommersiya fəaliyyətinin təşkili və idarə edilməsi Plan: 1.Kommersiya fəaliyyətinin təşkili prinsipləri və funksiyaları 2.Kommersiya-vasitəçilik təşkilatlarının biznes fəaliyyətində rolu 3.Kommersiya fəaliyyətinin idarə edilməsinin təşkili	2	
8.	Mövzu 8. Kadr ehtiyatlarının idarəedilməsinin təşkili Plan: 1. Kadr xidməti fəaliyyətinin menecment sisteminə yeri və rolu 2. Müəssisənin kadr potensialı 3. Kadrların seçilməsi, yerləşdirilməsi və ixtisasının artırılması 4. Kadr ehtiyatlarının idarə olunması	2	
9.	Mövzu 9 : Komanda işi, rəhbərlik və liderlik Plan: 1.Komanda işinin effektivliyi 2. Komandanın inkişaf mərhələləri 3.Rəhbərin keyfiyyət göstəriciləri 4. Liderlik anlayışı və fərqləndirici xüsusiyyətləri	2	
10	Mövzu 10: Maliyyə fəaliyyətinin, innovasiya və investisiya istiqamətlərinin idarə edilməsi Plan: 1.Maliyyə menecmenti anlayışı və onun vəzifələri 2.Maliyyə menecmentinin funksiyaları və maliyyə planları 3.Innovasiya menecmenti və bu fəaliyyətinin əsas mərhələləri 4.Innovasiya menecmentinin təşkilati formaları 5.Investisiya menecmenti	2	

11	Mövzu 11: Kontrolinq idarəetmə sisteminin konsepsiyası kimi Plan : 1. Kontrolinqin mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri 2. Biznesdə kontrolinq tətbiqinin faza və templəri 3. Biznesdə tətbiq edilən kontrolinq alətləri 4. Müasir kontrolinqdə ERP sistemi 5. Kontrolinq xidməti və onun təşkili formaları 6. Kontrolinqin informasiya təminatı və onun əsas elementləri	2	
12.	Mövzu 12 : İdarəetmə stilinin seçilməsi Plan: 1. Rəhbərin şəxsi keyfiyyətləri 2. Rəhbərlik stili haqqında anlayış 3. Rəhbərlik stilinin modifikasiyaları 4. Rəhbərlik xüsusiyyətləri.	2	
13.	Mövzu 13: Firma strategiyası idarə edilməsi Plan: 1. Müəssisənin imkanlarının təhlili 2. SWOT və GETS təhlil modelləri 3. Firmanın strategiyasının seçilməsi və işlənilməsi 4. Mövcud strategiyanın səmərəlilik meyarlarının təsnifləş-dirilməsi 5. Biznes prosesinin təkmilləşdirilməsi yolları	2	
14.	Mövzu 14: Biznes planının strukturu Plan: 1. Biznes-planın mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri 2. Biznes-planın funksiyaları 3. Biznes-planın hazırlanması mərhələləri 4. Biznes-planın əsas bölmələri	2	
15.	Mövzu 15: Satış və reklam fəaliyyətinin idarə olunması xüsusiyyətləri Plan : 1. Satış prosesinin məzmunu 2. Satış prosesinin təşkili 3. Məhsul və xidmət dizaynı 4. İstehlak bazarında reklam fəaliyyətinin təşkili 5. Reklam fəaliyyətinin effektivliyi 6. Reklamın təsiri, qəbul edilməsi prosesi və idarə edilməsi	2	
	Cəmi:	30	

XI.Fənn üzrə tələblər: Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı düzgün fəaliyyət mexanizminin qurulmasını, təchizat sisteminin təşkilini, partnyorlarla əlaqələrin qurulması, kadr heyətinin seçilməsi və idarə olunması işinin səmərəli qurulmasını bacarmalıdır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri: "Əməliyyatların idarə edilməsi" fənninin öyrənilməsi tələbələrə imkan verəcəkdir ki, onlar mövcud resurslardan düzgün faydalansın, yeni , alternativ resurs mənbələri tapmaq üçün araşdırmalar həyata keçirsin, müəssisənin əsas hədəfinin düzgün

strategiya və taktikalarla gerçəkləşdirilməsi istiqamətində məqsədyönlü fəaliyyət həyata keçirə bilsinlər. Bunlardan əlavə bu fənnin tədrisi tələbələrə istehsal rəhbərinin fəaliyyətinin təşkili, idarəetmədə ünsiyyətin önəmi, münaqişələrdən yayınmanın yolları, işçi heyətinin problemlərinə etinasızlıq göstərməməyinin faydalılığı, mövcud idarəetmə problemlərinin təhlili və səmərəli qərarların qəbulu prosesinin təşkilinə yardımçı olacaqdır.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikirlərinin öyrənilməsi :

XIV. Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları :

1. Əməliyyatların idarə edilməsi anlayışı və onun iqtisadi mahiyyəti
2. Əməliyyatların idarə edilməsinin əhəmiyyəti
3. Müəssisənin resurs potensialının tərkibi və quruluşu
4. Müəssisənin istehsal resursları və xərclərinin təsnifatı prinsipləri
5. İdarəetmənin planlaşdırma və təşkilat funksiyaları
6. İdarəetmənin nəzarət və marketinq funksiyaları
7. Firmadaxili planlaşdırmanın prinsipləri
8. Firmadaxili planlaşdırmanın tipləri
9. Təchizat şəbəkəsi və onun idarə edilməsi
10. İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası

II Kollokvium sualları :

1. İstehsalın idarəedilməsi
2. İdarəetmə qərarlarının mahiyyəti və xüsusiyyətləri
3. Kommersiya fəaliyyətinin təşkili prinsipləri və funksiyaları
4. Kadr xidməti fəaliyyətinin menecment sisteminə yeri və rolu
5. Müəssisənin kadr potensialı
6. Komandanın inkişaf mərhələləri
7. Liderlik anlayışı və fərqləndirici xüsusiyyətləri
8. Maliyyə menecmentinin funksiyaları və maliyyə planları
9. İnnovasiya menecmentinin təşkilati formaları
10. İnvestisiya menecmenti

XV. İmtahan sualları:

1. Əməliyyatların idarə edilməsi anlayışı və onun iqtisadi mahiyyəti
2. Əməliyyatların idarə edilməsinin əhəmiyyəti
3. Müəssisənin resurs potensialının tərkibi və quruluşu
4. Müəssisənin istehsal resursları və xərclərinin təsnifatı prinsipləri
5. İdarəetmənin planlaşdırma və təşkilat funksiyaları
6. İdarəetmənin nəzarət və marketinq funksiyaları
7. Firmadaxili planlaşdırmanın prinsipləri
8. Firmadaxili planlaşdırmanın tipləri
9. Təchizat şəbəkəsi və onun idarə edilməsi
10. İdarəetmə prosesi və onun həyata keçirilməsi texnologiyası
11. İstehsalın idarəedilməsi

12. İdarəetmə qərarlarının mahiyyəti və xüsusiyyətləri
13. Kommersiya fəaliyyətinin təşkili prinsipləri və funksiyaları
14. Kadr xidməti fəaliyyətinin menecment sisteminde yeri və rolu
15. Müəssisənin kadr potensialı
16. Komandanın inkişaf mərhələləri
17. Liderlik anlayışı və fərqləndirici xüsusiyyətləri
18. Maliyyə menecmentinin funksiyaları və maliyyə planları
19. İnnovasiya menecmentinin təşkilati formaları
20. İnvestisiya menecmenti
21. Kontrolinqin mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri
22. Biznesdə kontrolinq tətbiqinin faza və templəri
23. Biznesdə tətbiq edilən kontrolinq alətləri
24. Rəhbərin şəxsi keyfiyyətləri
25. Rəhbərlik stilinin modifikasiyaları
26. Müəssisənin imkanlarının təhlili
27. Firmanın strategiyasının seçilməsi və işlənilməsi
28. Biznes-planın əsas bölmələri
29. Satış prosesinin məzmunu
30. İstehlak bazarında reklam fəaliyyətinin təşkili

"Əməliyyatların idarə edilməsi" fənni üzrə fənninin sillabusu 050402-"Biznesin idarə edilməsi" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus *"İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"* kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq olunmuşdur (12 sentyabr 2025-ci il protokol №1).

Kafedra müdiri v.i.e.:

Fənn müəllimi:

dos. G.T.Əliyeva

dos., i.f.d. F.X.Xankişiyev